

HÁRMAS-KÖRÖS

HITBUZGALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLPOLITIKAI FOLYÓIRAT

Előfizetési ár: negyedévre 30 fillér.
Megjelenik minden hónap 15-én.

Felelős szerkesztő:
WALTHIER GYÖRGY
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Endrőd, Széchenyi u. 2 sz.

Hirdetéseket
kedvezményes feltételek mellett közlünk.

Vitéz Imrédy Béla Endrőd község diszpolgára

Endrőd község képviselőtestületének 1939. április 21-én tartott képviselőtestületi diszközgyűlési jegyzőkönyvéből

55. kgy. 1313. ikt. sz.
1939.

Tárgy: Dr. vitéz Imrédy Béla diszpolgársága.

Községi főjegyző jelenti, hogy beadvány érkezett dr. vitéz Imrédy Béla ny. miniszterelnök Úr Ónagyméltóságának községi diszpolgárrá való megválasztása ügyében. Felolvassa a beadványt, mely a következőképen hangzik:

„Tekintetes

Községi Képviselőtestület!

Csonkahazánk lakosságára az utóbbi években, de különösen és kézzelfoghatólag az elmúlt 1938. esztendőben 20 éves trianoni rabság, sanyargatás és sok kesergő szenvedés után — úgy érezzük — a jó Isten napja melegebben, ragyogóbban sütött és megengedte, hogy jobb napokat láthassunk. A bánatbarázdáktól mélyen szántott magyar arcok, az örülni és lelkesedni nem, vagy alig tudó magyar ifjak és gyermekek az elmúlt esztendőben elérték azt, hogy egy kis időre elsimultak a mély barázdák és csengő édes magyar lelkesedés hangja tört ki belőlük.

Ha vizsgáljuk ezeknek a dicsőséges napoknak emlékeit, meg kell állapítanunk, hogy a jó Isten kegyelmén kívül, ebben magyar hazafiaknak is része van. Különösen része van egyes nagy magyar államférfiaknak. Ezeknek az élén állott dr. vitéz Imrédy Béla ny. miniszterelnök Úr Ónagyméltósága, aki az 1938 évi derűs, eredményekben gazdag, a magyar sziveket felvidító

események bekövetkezésében előharcos és a legkeményebb munkás volt. Neki köszönhetjük azt, hogy több, mint 3 éves közgazdasági tevékenysége folytán ennek az elszegényedett országnak lefektette a közeljövő gazdasági fejlődésének alapjait. Az Ő be nem árnyékolható és el nem vitatható érdeme, hogy a szétzülteni és újból széthullani látszó magyarságot páratlan hazaszeretettel, mély ség és honfiúi aggodalommal fel tudta rázni és megmutatni nekik az új magyar élet utját és azokat az erőforrásokat, melyek megtermékenyítik a nehéz magyar rögön való cselekvést és munkálkodást. Harmadsorban és legfőképen halhatatlan érdemének tudjuk be azt a szívós munkát, melyet Ő és munkatársai a Felvidék egyrészének felszabadításáért vívott és mely munka csaknem vér nélkül jelentős eredményekhez vezetett.

Mindezekre való tekintettel alul is írottak mély tisztelettel indítványozzuk a Tekintetes Községi Képviselőtestületnek, hogy dr. vitéz Imrédy Béla ny. miniszterelnök Urat, mint a magyar nemzet egyik újkori legnagyobb fiát, a község diszpolgári közé iktatni szíveskedjék.

Különös hangsúllyal hangsúlyoztatjuk, hogy ez a szerény megtiszteltetés Ő-reá nézve bizonyára annál is inkább becsebb lesz, mert nem a hatalom polcán, hanem szerény, de munkás és küzdelmes magyar magányában fogja találni.

Kérésünk ismétlése után maradtunk

Endrőd, 1939. április 18.

Teljes tisztelettel
Csernus Mihály sk., Kovács Libor sk., Gyuricza József sk., Dinya Vilmos sk., Dr. Tóth István sk., Vaszkó Pál sk., Uhrin Vendel sk.“

Mélyen tisztelt közgyűlés! Az elhangzott beadványhoz legyen szabad még a magam és az előjáróság részéről hozzáfűzni mai diszközgyűlésünk előzményeinek rövid történetét.

Az eszme, az elgondolás, hogy dr. vitéz Imrédy Béla Ónagyméltóságát valami meleg, különlegesen kitüntető módon kapcsolhassuk ennek a színmagyar katolikus nagyközség lakosságához és jövőjéhez, — nem mai keletű és különösen nem a viharzó napi politika opporitonitáiban, vagy annak egynémelyik győzelmes pillanatában született meg, hanem visszanyúlik a közelmult idők fájdalmas és dicsőséges napjainak történelmi nyomokat szántó utjain egészen az indulásig, a kibontakozásig, amikor dr. vitéz Imrédy Béla zsenije, acélos akaratereje, kivételes szokatlan lendülettel megindított folytonos alkotó munkássága rásütötte a trianoni tespedő magyar életre azt a bélyeget, mely a trianoni korszak temetőjét, de egyuttal az elmulást keresztény pozitívással követő feltámadást: A magyar életet — az ősi rögön — jelenti.

Igen, — Endrőd község legjobbainak, túlnyomó többségének szívében, lelkében annak a magasztos filmnek, mely dr. vitéz Imrédy Béla valódi magyar történelmi szerepét megörököltette, — a legszebb és legdrágább részletei, — a tettek mozzanatainak, a hangok, a beszéd rezgéseinek, — a sok szenvedés, a férfias önelhatározás, csodálatos önfeláldozás és a kevés, de felejthetetlen öröm és mosoly első — szülő — pilla-

natától kezdve elmulhatatlanul és kitörölhetetlenül megrögzödték. Kiváltották ezek a részletek belőlünk, hogy ez az ember az Istené, a Hazáé, a miénk, mindannyiunké, minden magyar emberé!

Láttuk és nem felejtettük a ridegen számító köz- és nemzetgazdász, a nemzeti vagyoni illúziókba nem tévedő sáfárát, aki sok éves keserves munkával ennek a szegény országnak áldásos jövőt tervelt és teremtett meg és gazdasági erejének tudatában elvitte ezt a hihetetlen nemzetet a győri megnyilatkozásig — a milliárdos beruházásig. Látnoki erővel a nemzeti áldozatkésztségnek ebből a nagyszerű forrásából és megnyilvánulásából legelőször is fegyvert, ágyút, repülőgépet, szárnyákat és a többi hadi felszerelési dolgok legszükségesebbjeit teremtette, varázsolt elő, hogy a magyar honvéd méltó lehessen a magyar névre, hírre, dicsőségre, akkor, ha egyszer — talán nem is sokára — megtörne a trianoni rozsdás rabbilincs.

És nem volnánk endrődi katolikus magyarok, ha túlradó boldogsággal telt szívvel, örömmel nem vettük volna tudomásul, hogy 1867 óta végre van egy azkéta, puritánlelkű „imádkozó miniszterelnökünk“, akit az isteni gondviselés küldött hozzánk a kettős szent évben, — a csodálatos felejthetetlen időkben, amikor „Krisztus újra földre szállott“ és eljött első Szent Királyunk nagy szelleme. Ő — dr. vitéz Imrédy Béla — ott lépdelt a Királyok Királya és a Szent-jobb után. S míg az aranyvonat a Szentjóbbot a csonka ország határaitra vitte s onnan öntött vígaszt millió és millió elszakított magyar testvérünk felé, Ő visszament az imázzsámoly, az íróasztal és a parlamenti szócsaták harcterére, az

izzó munka színhelyére. Soha nem látott alkotó-munka indult meg. Olyan munka, mely a posványosodásra hajlamos magyar politikai vizekre olyan duzzasztó — feszítő — hatással zuhant le, hogy az a haszonlesésre és szerzésre alkalmas kanálisokat már-már betemette. Közben azonban, hogy megértsék ezt, rá kellett érní az ország és a külföldi közvélemények meghódítására. Debreczen, Kaposvár, Szeged, a német és olaszországi utak, mindmegannyi pozitív alapkövei a misztikus közeljövőnek, — a magyar feltámadás hajnalhasadásának. A szeptember—októberi izgalmak, az idegtépő, türelememésztő szívós küzdelmek, a mindenre elszánt, sápadt mélytűzű szemével a Tátrára néző, semmitől vissza nem riadó kemény honfoglaló nagy magyar képét rajzolták a film egy másik darabjára.

Majd jött a beteljesülés! Komárom, Kassa, és a magyar Felvidék felszabadítását a mikrofon előtt bejelentő örvendező, mosolygó, büszke és dicsőséges Imrédy!

Majd jött a kemény országrendező, építő munka, a rendszabályok, törvények, a tervek tömege, a magyar élet védelmében.

De jött a tördőfés is. A kemény szívós és kíméletlenül kitartó harc, ahol soha el nem esett, meg sem billent, csak magyar becsülettel, nemes büszkeséggel küzdött, míg csodálatos áldozatkészséggel és lemondással vissza nem vonult akkor, amikor a becsületes magyar kard helyett pokolgépekkel akartak ellene küzdeni.

Ebben a nemes visszavonulásában, amikor a vezér közlegényé válik, látjuk tetőtől talpig való, szívét—lelkét betöltő utólérhetetlen nagy magyarságát, mely megragadta minden magyar ember szívét, de különösen megfogta a mi endrödi szívünket is és akkor esküdtünk fel Neki, hogy Őt soha el nem hagyjuk.

A harcot követő csendben hittük, tudtuk, hogy visszajön. Vártuk, hogy karunkat ismét kitarthatjuk feléje. Most azonban, amikor néhány nappal ezelőtt erényeiből ismét bűnlistát, bátor visszavonulásából gyávaságot, — lángoló hazaszeretetéből és önfeláldozásából csaknem hazáárulást és rút felelősségrevonást akarnak egyesek kovácsolni és Őt önzetlen, csendes építő munkájában is kiállítani s Tőle még a magyar levegőt is elzárni tülekednek, akkor eddig nehezen őrzött türelmünknek vége és Endröd község becsületes magyar népe szakít a mélységes hódolat, együttérzés, rajongó szeretet, tiszteletreméltó, de cselekvésképtelen érzelmeivel és nyíltan kardot ránt dr. vitéz

Imrédy Béla mellett s kiállva a magyar közéletnek részére megszabott porondjára bátran oda kiállta ország-világnak:

Elég volt! Ne tovább! Ne bántsát ezt a nagy Magyart!

Nem vagyunk erkölcsi erőink megbecsülésében elbizakodva, de azokat le sem becsüljük s ebben a kemény elhatározásban és az egész lakosságot átható egységes öntudatban teszi magáévá a községi előljáróság a beadványban foglalt indítványt és terjeszti elő a határozati javaslatát. Felkérem az igen tisztelt közgyűlést, e határozati javaslatot felállva sziveskedjenek meghallgatni.

Az előterjesztett javaslathoz Csernus Mihály kívánt szólni, aki szószerint a következőket adja elő:

„Az életben vannak magasságok, melyekről visszalépés nincsen“, mondja a nagy magyar bölcselő: Eötvös József báró.

A magyar közélet élcsucsán láttuk pár hónap előtt azt a rendkívüli képességektől megáldott, kivételes magyar államférfiut, akinek ünneplésére Endröd község polgársága nevében a község képviselőtestülete lelkes, ünnepi hangulatban felsorakozott.

Nemcsak, mint a magyar kormány elnökét láttuk Őt a magyar politikai élet hegymán, hanem, mint a második magyar évezred, az új magyar élet első zászlóvivőjét: lánglelkű, jövőbe néző látnokát.

És bár más, általánosan tisztelt és nagyrabecsült kiváló magyar váltotta fel Őt a kormányelnöki székben, az Alföld magyarja, közelebből Endröd népe — a boldogabb magyar jövő előkészítőjét, bátor, kemény, vasakarant vezérét — az ősi magyar rögön ma is Imrédy Bélában látja. A magyar szívek délibábos horizontjáról „visszalépés nincsen“!

Sok város és sok község kifejezte hódolatát és nagyrabecsülését az elmúlt időkben, kormányelnökségének eredményekben gazdag idején Imrédy Béla iránt. Meg vagyunk győződve, hogy magyar testvéreink e kitüntető figyelme és ragaszkodása nem magyar miniszterelnöknek, hanem a providenciális országépítő nagy magyarnak szólt, mi endrödiek, bár még a múlt évben több társadalmi egyesületünk részéről kaptunk ösztönzést erre, mégis úgy gondoltuk, hogy talán mellétekintetek, vagy önző érdekek látszata vádolhatná községünk vezetőit ezen általánosan kívánt és nagy örömmel hallott javaslat korai előterjesztésével kapcsolatban.

Most azonban, amikor a magyar felsőházban — egy Pró-nay nevezetű egyén részéről e díszes és előkelő gyülekezethez nem méltó támadás érte az ország határán jelenleg kívül tartózkodó Imrédy Bélát, helyesnek, jogosnak és erkölcsileg

kötelességteljesítésnek tartjuk, hogy a magyar nép, melyért annyit küzdött, dolgozott és áldozott — e nemtelen támadás alkalmával mellé álljon és nagyrabecsülésről, mélységes tiszteletéről és hódolatáról biztosítsa.

E tiszteletadás egy község részéről a legfelelőbb és legértékesebb akként, ha azt minden külső befolyástól irányítástól függetlenül — saját elhatározásából és őszinte együttérzéssel teszi.

Endröd népe a mai napon első polgárává avatja Imrédy Bélát.

Inditeka: A szeretet és hála azon feritu iránt, aki a kormányelnöki székben bátran hirdette és az életben megvalósítani kívánta Kemény Zsigmond bölcs megállapítását, hogy „a kunyhó csak oly tiszteletet érdemel, mint a palota és épen annyi kezességet nyújt az államnak a hazafi hűség tekintetében.“

Viszontszeretetének akar kifejezést adni az iránt, aki az osztálykülönbség ledöntésével testvéreink érzette és tartotta a magyar társadalom legszegényebb és legelhagyottabb tagját is.

Történelmének legszebb epizódjával kívánja megörökíteni e nagyszerű pillanatot, amikor ércnél maradandóbb emléket óhajt állítani annak, akitől megtanulta e válságos időkben, hogy minden magyarnak elszánt hittel, törhetetlen szívós akarattal és fáradhatatlan munkabírással kell közreműkölnie a nemzeti újjászületés rögös, sziklás, kemény útján.

Rajongó szeretünknek e szobrára büszkén írhatjuk reá, hogy az önzetlen magyar gladiátor emlékműve.

Rövid munkássága gyönyörű teljesítmény volt. Az egész magyar nép visszavárja az új magyar élet Heraklészét!

Miután több felszólaló nem volt egyhangú lelkesedéssel hozatott a következő.

VÉGHATÁROZAT:

Endröd község képviselőtestülete mai napon tartott díszközgyűlésén dr. vitéz Imrédy Béla Önméltóságát, a dicsőséges magyar feltámadás hajnalhasadásának hervadhatatlan érdemű miniszterelnökét, magyar kir. titkos tanácsost, a m. kir. I. o. polg. érdemkereszt tulajdonosát, a magyar nemzetgazdaság vezérlő alakját és a r. kat. anyaszentegyház leghűségesebb fiát egyhangú lelkesedéssel, hódolat- teljes tisztelettel, osztatlan örömmel és őszinte magyar testvéri melegséggel a község díszpolgárává választja meg s

hódoló mély tisztelettel megkéri, hogy ezt a vá-

lasztást szerény megtiszteltetésként elfogadni s Endröd község legelső polgárgyanánt a község egyetemébe belépni és az erről szóló dokumentumot Endröd községben személyesen átvenni kegyeskedjék.

Utasítja az előljáróságot, hogy a képviselőtestület ezen elhatározásáról Önméltóságát a legmegfelelőbb úton és alakban a legsürgősebben értesítse és gondoskodjék a díszpolgári oklevél méltó kiállításáról és annak átadásáról.

A képviselőtestület a mai díszközgyűlésen hozott jelen határozatával a hódolat, mélységes hála és elismerés zászlaját hajtja meg Nagyméltóságú dr. vitéz Imrédy Béla ny. miniszterelnök előtt páratlan tudással, igaz magyar élethivatással párosult sok éves kemény, kitartó, eredményekben gazdag államférfiúi és nemzetgazdasági munkásságért, mellyel határozott utat mutatott a sötét magyar égre dobott és egyedül éltető lángot — meglegetadó üstökös: Az új magyar élet felé!

Mély hódolattal örök értékű emléket emel Endröd község jövő nemzedéke részére annak a történelmi miniszterelnöknek, aki szikár, imádságos kezével lemorzsolta a trianoni rablinc legszorítóbb, legfájóbb láncszemeit és acélos hittel, törhetetlen reménységgel telítette meg a magyar feltámadásnak már-már üres szólamává váló szent eszméjét, a fajtestvéri szeretetet gyakorlati megvalósításának:

A szent magyar egységnek soha meg nem szűnő hirdetésével.

Csatlakozik végül egy szívvel s lélekkel a közgyűlés mindazokhoz a célkitűzéshez, melyeknek megvalósítása egyedül biztosíthatja a második évezredre szóló fennmaradását ennek a sokat szenvedett országnak és amely célkitűzéseknek 20 éves trianoni gyászunkban magyar államférfi még nem adott kifejezést ihletettebb szavakkal, mint vitéz dr. Imrédy Béla, amikor megrázó látnoki erővel hangoztatja:

Akarunk új magyar életet az ősi magyar rögön!

Az ország nagy tömegeinek részvételére számítunk a hivatalos római zarándoklásban

Serédi Jusztinián bibornok, Magyarország hercegprimásának főpásztori vezetésével a magyar katolikusok első hivatalos római zarándoklása XII. Pius Pápa Őszentségéhez június 27-én két csoportban indul el Budapestről. Az első csoport július 3-án, a második csoport pedig július 8-án tér vissza Budapestre.

A zarándoklásra felszólító plakátjaink már ott függnek

a templomok ajtajain és a plébániahivatalok bárki kívánságára a legrészletesebb felvilágosítást nyújtják.

Részvételi díj 96 pengőtől 370 pengőig.

Ezekben az összegekben a teljes ellátási költség, a vasút díja és két félnapi autókörjárat is benne van.

Katolikus Testvérek! Vár Benneteket Róma! Csatlakozzatok a zarándokláshoz!

A budapesti Katolikus Nagygyűlésre

május 15-ig fogadunk el jelentkezőket. — A vasúti kedvezményhez szükséges igazolvány és tagsági jegy ára összesen 1 (egy) pengő.

A keresztesgyorson közel 50-en jelentették részvételüket. Akik csatlakozni akarnak, azok május 14-én délig jelentsék be a plébánián részvételüket.

Lapunk múlt havi száma részletesen hozta a gyűlés programját. Egyébb tudnivalók a templomi táblán kitűzött hirdetésből megszereshetők.

A résztvevők figyelmét felhívjuk arra, hogy a tavalyi eucharisztikus világkongresszusi jelvényt vigyék magukkal és tűzzék fel ruhájukra.

Meghalt dr. Tóth Tihamér veszprémi püspök

A magyar katolikus papság egyik tüneményes nagy alakja, faluk-városok lakóinak kedvenc rádiós-szónoka, az ifjuság nagy apostola — néhány heti betegség után az Örökkévalóságba költözött.

Váratlanul hirtelen halálával — nagy veszteséget okozott nemcsak a magyar katolikus anyaszentegyháznak és az országnak, hanem az egész magyar népnek,

amely beszédein keresztül rajongva szerette az aranyzáju papot.

Százezrek vettek részt a temetésén. Ahány, hant, annyi könny pergett sirjára. — Akiket megvigasztalt, akiket megnyert Krisztus evangéliumának, akiket viszatérített a lelkiromlás utjairól — azok imája jár előtte az Urnál, hogy égi koronával jutalmazza mindvégig hűséges szolgáját.

Az áldás fentről jó!

Azok között, amelyek a józan eszű ember előtt érthetetlenek, az egyik: miként lehet vallástalan egy földműves ember?

Ha valaki, hát a földműves az, akinek be kell látnia, milyen hasztalan minden iparkodása, ha nem járul ahhoz az Isten áldása!

Megtrágyázhatja földjét a legkiválóbb vegyészektől összeállított szerekkel; fölshánthatja és bevetheti a legnagyobb gonddal; gyönyörködhet a fölsarjadó növény táblájában — de ha az Isten nem küld alkalmas esőt és napsugarat, ha nem zárja el a kellő időben az ég csatornáit

és nem enyhíti kellő fokra a nap hevét: tönkremegy iparkodása.

Amde nemcsak a földműves függ az Isten áldásától, hanem mi valamennyien. Ha nincs termés, kevesebb az adó és megérzi az állam. Ha nincs a földművesnek keresete, kevesebb az iparos rendelője és a kereskedő vásárlója. Ha az Isten áldása elmarad a földről, nélkülözés és szegénység következik mindenkire.

Most buzaszentelőkor nemcsak a földművesek imádkozzanak tehát, hanem mindannyian kulcsoljuk össze kezünket és kérjük az Ég áldását földjeink termésére.

Vandervelde, a belga szocialista vezér és a papok

Ritka szép szavakat mondott a katolikus papokról a belgiumi szocialisták évtizedeken keresztül vezető embere. Vandervelde:

— Én — úgymond — személyesen is számos papot ismerek és az a meggyőződésbeli különbség, mely tőlük elválaszt, sohasem fog abban akadályozni, hogy tisztelettel ne hajoljak meg erkölcsi és értelmi értékük előtt. Akiket pedig személyesen nem ismerek, azokról nincs jogom feltételezni, hogy nincs közöttük annyi becsületes ember, mint akár az orvosok vagy jogászok között. Sőt hajlandó vagyok feltenni, hogy már maga az életmód, amelyre ők magukat kötelezték, bizonyos értelemben az ő javukra dönt. A papok a mi levezedelmesebb ellenségeink, sokkal veszedelmesebbek, mint azok az élvezet- és haszonkereső burzsoák, akiknek a vallás tényleg csak eszköz hatalmi pozíciójuk megtartására. A papok eszméi a mieinknek egyenes ellentéte és működésük tönkreteszi a szociáldemokraták állásait. Ezért támadjuk őket következetesen és támadni fogjuk szakadatlanul, de kijelentem, hogy arra legkevesebb jogunk sincsen, hogy a papokat sértegezzük, vagy gyalázzuk.

Jó lenne, ha a magyarországi munkásvezérek is tanulnának a belga Vandervelde-től!

Szakértelem dönt a vallási kérdésekben is

Pilsudskiról, az elhunyt lengyel nemzeti hősről mondják ezt a kis, de nagyon is jellemző esetet:

Társaságában volt a tábornagy és vele együtt egy mérnök is, szakmájának egyik kitűnősége. A társalgás a vallási kérdésekre terelődött és a jelenlevő mérnök úgy nyilatkozott, hogy a vallás már nem illik bele a modern világba, hogy művelt ember nem teheti magáévá az ósdi vallási fogalmakat és mindent összehordott ennek bizonyítására. Pilsudski egy ideig hallgatta, de azután megunt és felhevülten, de komolyan így szólt:

— Uram, amit ön könyveiben a gépekről összeirt, az merő képzelődés! Én, mint katona, azt jobban meg tudom ítélni. A természettudomány törvényeit a mérnökök csak azért találták ki, hogy pénzt szerezhessenek és az emberek megbecsülését elnyerjék...

A vitázó felfigyelt, majd így válaszolt:

— Excellenciád csak tréfál.

— Egyáltalán nem, ... felelte a marsall. — Ha ön jogot formál arra, hogy a vallás kérdéseit egy kézlegyintéssel intézze el, nekem is jogom van arra, hogy szaktudását kétségekbevonjam és népbutításnak tartsam. Csak egyet mondhatok önnek. A hitelenség nem terjedt volna el annyira a világban, ha megszivelték volna az emberek azt a régi közmondást: Suszter, maradj a kaptafánál! Ez minden térre vonatkozik, de legfőképp a vallásra.

Könny és korona.

A kis XVII. Lajos francia királyt, akinek apja és anyja a vérpadon halt meg, gyermekkorában valamire kérte egy asszony. Azt mondta neki, hogy ha teljesíti a kívánságát olyan boldognak fogja magát érezni, mint egy királynő.

A gyermek-trónörökös értetlenül nézett az asszonyra.

— Mit beszélsz? — kérdezte tőle. — Hogy a királynők boldogok? Hiszen én az édesanyjamat mindennap sírni látom!

Ennek a szerencsétlen királyfinak mondása bevilágít a koronás fők életébe. Bizony nem minden öröm és boldogság ottan. Ők is, mint minden ember, maguk tudják csak életük nyögjét és keserűségét. Akárhová nézünk az életben, mindenhol találunk szomorúságot, fönt éppen annyit, mint odalent. Az örömet, úgy látszik nem a gazdagság és az állás szerint osztogatja az Isten.

Az O.T.B.A. igényjogosultak figyelmébe!

Az igényjogosultak házi orvosi ellátásával kapcsolatos körzetalkítások országos megszervezése folyamatban van. Addig is, míg a házi orvosi ellátás községenként is megindulhat, a kórházi, vagy gyógyintézeti beutalások, műtéti segély, gyermekágyi segély, gyógyászati segédeszközökre, insulin-ellátásra, fizikális gyógymódokra és betegszállításra vonatkozó segély ügyében a lakóhelyhez legközelebb eső ellenőrző orvoshoz, vagy az O.T.B.A. gyulai kerületének főorvosához kell a tagoknak fordulniok.

A kerület ellenőrző orvosai: Dr. Gotthárd János (Békéscsaba), Dr. Sándor Béla (Orosháza), Dr. Simon Béla (Szarvas), Dr. Somogyi Gábor (Békés), Dr. Tóth László (Mezőberény), Dr. Kürti Sándor (Szeghalom), Dr. Sallai László (Gyoma), Dr. Buda István (Tótkomlós), Dr. Mosonyi Jenő (Sarkad).

Dr. Baczoni Barna, az OTBA gyulai kerületének főorvosa, hivatalos óráit Gyulán, Árpád u. 5. sz. alatt, hétköznap d. e. 8-11-ig tartja.

Az alamizsnálkodó szegény.

Szent Izidor nagyon szegény béres volt Madrid közelében. Keresetéből bizony alig jutott magának és feleségének. Ez a szent azonban mégis nagylelkű volt. Ha koldust látott el nem mulasztotta, hogy meg ne hívja asztalához. Egyszer csak egyetlen kenyere volt és mégis egész csoport kéregetőt talált az utcán, akiket meghívott magához az egyetlen kenyérré.

Csodálatos dolog, hogy a nagy szegénység mellett soha, de soha nem kellett Izidornak éheznie. Sőt, épp azokon a napokon, amikor nem volt alkalma az alamizsnálkodásra, mert a munka elfoglalta, vagy nem került szegény a házatájára, nehezebben kereste meg kenyérét, mint azokon a napokon, amikor jótékonykodott. Ilyenkor észrevehetően érezte az Isten segítségét.

Szent Izidor életében is láthatjuk annak bizonyosságát, amelyet az élet nap-nap után igazol, hogy az irgalmasszivűn az Isten is jobban segít.

HIRDESSEN
L A P U N K B A N .

A legjobb embernek

A régieknek volt egy közmondásuk. Hosszabb volt mint rendszeren a közmondások szoktak lenni, ámde a tartalma is értékebb és hasznosabb a többiekénél. Eszerint:

„Aki hibáidat elnézi, jó embered; aki hibáidra figyelmeztet, az előbbinél jobb embered; aki segít hibáidat leküzdni, a te legjobb embered.“

Mi katolikusok nemcsak igaznak tartjuk ezt a közmondást, hanem annak tartalmát kövessük is. Érdemes dolog, mert az öregek bölcsessége rendszeren hasznosul jár azok számára akik követik. Ne haragudjunk hát olyanokra, akik hibáinkat szemünk elé tárják. Azokat pedig, akik gyengeségeink leküzdésében segítenek, egyenest nagyra tartjuk és szeressük.

HIREK

Május 9-én tartotta kerületi gyűlést az endrődi esperesi kerület papsága: Fetzer József pápai kamarás, esperes elnöke alatt. A kerületi papság több óras tárgyaláson foglalkozott az egyházat, híveket és a lekipasztorkodást érintő újabb fontos problémákkal. Délben Borbás Pál szentszéki bíró szentandrászi plebános látta ebédn papársait.

Május 10-én kápolnát szentelt dr. Lindenberger János apost. kormányzó Csákon. Az új imaház Geist Gáspár nagybirtokos nemes áldozatkészességét hirdeti.

Miniszterjárás lesz a napokban vármegyénkben. Nemcsak Teleky Mihály gazda-miniszter, hanem Jaross Andor felvidéki miniszter is lejön közénk és eljön a gyomai kerület több községébe is. — Endrődöt még az kivételes kitüntetés is fogja érni, hogy díszpolgári oklevelének átételére rövidesen lejön falunkba Imrédy Béla is. — Endrőd népe nagy érdeklődéssel és ünnepi hangulatban várja a nagy hírű államférfiut.

Felvétel a kőszegi missziós szemináriumba. Az Isteni Ige Társasága missziós szerzetesrend (a Szent Mihály Missziós Nap-tár, Világposta és Kis Hitterjesztő kiadója) kőszegi missziós szemináriumba növendékek közé felvesz a gimnáziumnak mind a nyolc osztályára olyan jó viseletű jól tanuló és egészséges fiukat, akik hithirdetők akarnak lenni. Érettségivel jelentkezők a noviciátusba kéri felvételüket. A felvétel feltételeiről bővebb felvilágosítást nyújt a Szent-Imre Missziós Szeminárium, Kőszeg.

Egyházi híradás.

Május 15—17 napokon „keresztjáró körmenetet“ tartunk. Elsősorban gyakori megfélekedéseinkért, bűneinkért engeszteljük az Ur Istent, másodsorban pedig Isten irgalmát esdjük a társadalom, a nép, a köz javára, hogy minden csapástól: háborútól, tűzvészről, árviztől, szárazságtól, járványoktól, éhínségtől mentsen meg mindnyájunkat.

Május 12-én este 6 órakor kezdjük és nyolc napon át végezzük a Nep. szent János tiszteletére rendelt litániát a Szent kápolnájánál.

Áldozócsütörtöktől egész Pünkösdig a Szentlélek tiszteletére és kegyelmeinek elnyerése céljából ájtatosságot végzünk.

Május 17-én este félórás hangszóval hívjuk fel híveink figyelmét a „Budapesti Nagygyűlésre“. — Akik távolmaradnak, legalább lélekben egyesüljenek és

közös szentáldozással erősítsék a nagygyűlés hallgatóinak háláadását és engesztelését az Eucharisztikus Jézus iránt.

Egyesületi hírek. Május 18-án d. u. fél 4 órakor az Oltáregyesület, május 21-én Szent Ferenc III. rendje és május 29-én a Jézus Szive Szövetség Női csoportja havi ájtatosságát. Junius elsején d. u. 6 órakor a Leányegyesületek, junius 3-án este 6 órakor a Férfi-Liga tartja havi összejövetelét a polgári iskolában.

Külterületi szentmisék. Május 18-án az öregkerti Szent Imre iskolában, május 21-én a csejti iskolában, május 29-én a nagylaposi kápolnás iskolában, junius 4-én az öregkerti kápolnás iskolában, junius 11-én a polyákhalmi és nagylaposi kápolnás iskolában mutatunk be szentmiséket.

Az elemi iskolai vizsgálatok — vármegyei közigazgatási bizottsága engedélye alapján junius elsején kezdődnek.

Jaross Andor miniszter:

A fiatal erők bekapcsolásával építjük fel az új szociális Magyarországot

Vasárnap délelőtt tartotta Devecser község és környéke magyar lakossága a húsz évvel ezelőtt

a vörös terror idején kivégzett öt devecseri magyar emlékünnepejét.

A kegyeletes emlékünnepegen megjelent Jaross Andor felvidéki miniszter is.

— Nem idegenként jövök köztetek, — mondotta többek között — hanem mint testvér.

— Amikor mi a visszacsatolás után új otthont találtunk a megnagyobbodott hazában és figyeltük a mai magyar élet alakulását, úgy láttuk, hogy még mindig számtalan megoldatlan kérdésre kell mielőbb feleletet adnunk. Elhatároztuk, hogy

visszacsatolt véreinkkel együtt odaállunk abba a táborba, amelyik a szociális és népi új Magyarországot akarja megépíteni.

— Meg kell állapítanunk, hogy a magyar parlament elszakadt a néptől.

Ez a régi parlament amelyik most feloszlott, nem volt életképes.

Az elmúlt hónapok alatt óriási történelmi változások zajlottak le közvetlen közelünkben és

a parlament csak vitatkozott, mintha mi sem történt volna. Ezért tekintünk nagy várakozás-

sal a közeljövőben megválasztandó új parlament elé.

— Feladatunk egyszerű: a régi hagyományok talajából kiindulva,

a fiatal erők bekapcsolásával meg kell építenünk az új szociális Magyarországot.

Hangsúlyozom, munkáról van szó és nem beszédéről. Dolgozni és építeni akarunk a jövő érdekében.

Új országot, új magyar életet az ősi magyar földön!

A felvidéki miniszter nagyhatású beszédét az egybegyűlt hallgatóság lelkes tapsal viszonozta.

Hegedűtanítást

vállal

Kappel Károly

Ugaron

6, Páskumon 3 hold földet elad vagy Peresen elcserél az Egyházközség.

HIRDESSEN

LAPUNKBAN

Gróf Teleky Pál

miniszterelnököt tomboló lelkesedéssel fogadta és ünnepelte Szeged népe.

Az alföld fővárosában az új magyar élet diadalútja volt a vasárnapi felvonulás.

Az új kormányprogram, néhány fontosabb célkitűzését ezekben vázoljuk:

„Az országfenntartás nehéz korszakából átmegyünk az országépítés új korszakára” — mondotta a miniszterelnök.

„Magyarország senkivel sincs függési viszonyban. Az ország határainak biztonsága minden tekintetben fennáll és garantálva van”.

„Ez a választás nem az ígéretek korszaka lesz, most a munka korszaka következik”.

„Az új képviselőház letárgyalja és végrehajtja az új földbirtokreformot, amely nem más, mint Imrédy kormányának már benyújtott javaslata”.

„A gazdasági pozíciókat kereszteni emberek foglalják el, erre törekszünk az egész vonalon”.

„A magyar társadalom szociális kérdéseit nem jótékonyági alamizsna, hanem az együttérzés és szeretet jegyében oldjuk meg”.

„A közigazgatás reformjában az a cél vezet, hogy közelebb jussunk az élthez, s ezáltal közelebb jussunk az emberekhez”.

„Felelősségvállalás és kötelességteljesítés az egyik oldalon, bizalom és fegyelem a polgárság részéről hozza el a jobb jövődöt”.

Amikor Teleky Pál Szegeden meghirdette az új magyar élet rendkívüli célkitűzéseit, nemcsak az Alföld fővárosának magyarsága fogadta lobogó lelkesedéssel a kereszteni, nemzeti, szociális és népi politika építő programját, de felfigyelt arra az ország minden lakosa és támogató bizalommal néz a jobb és drágább új korszak elé.

MILYEN LEGYEN AZ ÚJ MAGYAR ÉLET?

Horváth Géza képviselőjelöltünk politikai hitvallását — népes küldöttség előtt a következőkben ismertette:

Az okos előrelátó gazda mindent idejében és mindent a legjobban végez, hogy minőségben is, mennyiségben is többet termeljen és a lehető legmagasabb áron értékesítsen.

Az ország és a nép sorsát intéző kormány is akkor végez jó és üdvös munkát, ha előrelátó és hasznos

külpolitikája által biztosítja a nemzet függetlenségét és határainak biztonságát,

fokozatosan előkészíti ügyes diplomáciai vonalvezetéssel — a trianoni halálos-ítélettel elrabolt régi országrészek és magyar milliók visszaszerzését, felkeresi és kereskedelmi szerződések kötésével megfelelő piacot keres a magyar mezőgazdaság termés és állatfőlétségei részére.

A hivatása magaslatán álló kormány

belpolitikája

is csak arra irányulhat, hogy az **ország lakosainak minden rétege**

nyugodt és megelégedett élet-sorsnak örvendhessen.

Ezt akarja szolgálni, ezt akarja elérni az új magyar élet!

E nagyvonalú célkitűzést indították meg és iparkodnak fokozatosan megvalósítani Gömbös Gyula, Darányi Kálmán, Imrédy Béla és Teleky Pál kormányai.

Ez nem mende-monda, ez nem ámitó kortesfogás, ezt a tények, a hatásaiban már is jelentkező élet-javulás bizonyítják.

Ki meri kétségbevonni azt, amit saját szemünkkel látunk és kézzel foghatóan tapasztalunk?! Ilyet csak az elmeháborodott vagy a nap létezését is tagadó hazug ember tehet.

Láttuk, tudjuk és a rászorultak örökös hálával gondolhatnak arra, hogy az előző kormányok

a gazdaadósságok rendezésével 80.000 kiszagdat megmentettek az árveréstől és a holdusbottól. A 10 katasztrális holdon aluli gazdák hosszulejratu államkölcson formájában fizették ki adósságukat. Ez a valódi „kiszagda-védelem!”

A kormány adópolitikája

az volt, hogy a kis adófizetők terhei ne növekedjenek, sőt lényegesen enyhüljenek. Az ország védelme a katonaság létszámának növelését és modern felszereléssel való ellátását parancsólóan sürgeti. Ehhez nagyon sok pénz kell. Az állam csak úgy tudja teljesíteni kötelességét ez irányban is, ha bevételei arányosan nőnek a kiadásokkal. De száz és száz milliós kiadást jelentenek a közutak, új berendezések és más közgazdasági intézmények, amelyeknek létesítése részben a mezőgazdaság fejlesztése, részben munkaalkalmak biztosítása, másrészt az iparosság anyagi felsegítése és az állástalan ifjuság elhelyezésének szükségessége érdekében elhalaszthatatlanokká váltak.

Ugyanakkor, amidőn

mentesítette az adóterhek legnagyobb részétől az 1 szoba-konyhas munkások és kisiparosok tízezeit, a milliárdos beruházási program megvalósítására szükséges pénzt az 50 ezer pengőn felüli nagy vagyonu polgárságra

vetette ki. A kisebb vagyonu kisgazdák, iparosok és kereskedők tehát mintegy „nemzeti ajándékot” kaptak a kormánytól ezáltal. A beruházási összeg szétfolyik az ország lakosai között anélkül, hogy a beruházási terhekből valami is sújtaná őket!

A kormány törvényt hozatott, amely a

10 katasztrális hold, illetve a 100 korona katasztrali tiszta jövedelem aluli kisbirtokok földadóját eltörölte!

Rendezte és bevezette az öregeségi biztosítást. Öreg munkaképtelen szegény munkásaink nem esznek többé kolduskenyeret. Sőt az államháztartás javulásának várható bekövetkezése után — komoly elhatározása és a képviselőházban is leszögezett ígérete kormányunknak, hogy a bányamunkásokra bevezetett

családi pótlékot a sokgyermekes föld- és ipari munkás családokra is kiterjesztik mielőbb!

Ha ez nem nép- és kiszagda politika, akkor mit nevezünk annak?

De ha még ez sem elég, gondoljunk arra, hogy Imrédy Béla kormánya — a múlt évi debreceni gyűlésen kötelező ígéretet tett arra, hogy a buza árát 19 és 20 pengő között tartja bárminő áldozatába kerül is az államkasszában.

Hogy ebben is megtartotta szavát Imrédy Béla, Teleky Pál is, ezt a buzát eladó földműves társadalom maga igazolhatja. Ugyanekkor a világpiacon alig felét fizetik a buzáért!

A sertéskivitel szabályozásával elérte kormányunk azt, hogy a jobb és primább hizónként a külföld türethően szép árat fizet. Az Olaszországgal kötött újabb gazdasági megállapodás megindítja hizott marháink kivitelét is, ami jótékonyan fogja emelni a belföldi árakat is.

A Köröshajózhatóvá tetele éppen a mi vidékünk gazdasági előnyét szolgálja. Annyival többet kapunk mázsánként buzánként, hogy az évi községi adó nagyrészt fedezni fogja a többlet-bevételeket.

A Tisza-Körös csatorna elkészítése az Alföld öntözését és szárazság esetén a terméshozam biztosítását fogja jelenteni. Rengeteg milliókba kerülnek ezek és más reformok megvalósításai, azért évről-évre — zsebünk és vagyonunk arányában — tudjuk mindezeket tető alá hozni.

Végezetül hagyta Horváth Géza jelöltünk a zsidótörvény és a földreform megvalósítását.

A kormány nagyon lassu tempónak találta azt, hogy ez elmúlt négy év alatt 7200 törpebirtokos és földműves családot juttatott földbirtokhoz. Az új földreform — másfél millió katasztrali holdat akar juttatni a kisebb birtokosok és földműves munkások kezére. Akik anyagilag erősek, hosszú lejáratu kölcsönrel növelhetik törpe vagy kisbirtokaikat, akik szegények és a földárát előteremtteni nem tudják, azok hosszú lejáratu bérletet nyernek hogy anyagilag megerősödve később meg is vehessék a kiparcellázott földet.

Imrédy Béla és Teleky Pál miniszterelnökök — csaknem fél-éves parlamenti és újság-hadjárat között törvényre emelték a zsidótörvényt.

A törvény célja az, hogy iparban, kereskedelemben, pénzügy

vonatkozásban — a keresztény magyarság számarány szerint vezessen és irányítson.

De szükség volt erre a falu és kisgazda-földmunkás réteg szempontjából is. A zsidóság emancipációja óta — megszerezte a közép (gentry) és szabad nagybirtokok tekintélyes hányadát.

Amikor a kormány azt teszi, hogy újabb másfél millió kat. hold kötött birtokot szabadít fel és juttat, azoknak, akik azt verejtékes munkájukkal művelik és hazafias kötelelességteljesítés címén meg is érdemlik, gondoskodnia kellett a kormánynak arról is, hogy ez az óriási birtok, vagy csak annak egy része is ne jusson a zsidó bankok, bankárok és „új földesurak” kezére, hanem az magyaroké és pedig a keresztény kisembereké maradjon.

Ezt a főcél szolgálja a zsidótörvény. Visszavásárolja a zsidók kezéből a megszerzett nagy birtoktesteket, kiegészíti a nagybirtokok fölöslegével és átjuttatja méltányos feltételek mellett a keresztény magyar földműves és falusi rétegnek.

Aki tehát a zsidótörvény ellen szavazott, az ne beszéljen agrár és népi-politikáról, mert szavazatával védte a zsidó nagybirtokosok és tőkésék érdekeit, de nem szolgálta a falusi nép jövőjét, amelynek pedig most „ártatlan arccal” szavazatáért eseng.

Félévig vajudott a zsidótörvény meghozatala. Még tovább szenvedett volna a földreform is és féltő volt, hogy addig furnak-faragnak belőle, hogy a végén megmarad mindenkinek, csak a rászoruló igénylőnek nem jut.

Ezért kellett elrendelni a választást!

A reform ellenségei azt mondták, hogy a nép nem akarja a reformot. Most választ kell adni a népnak, hogy akarja-e igazán és sürgősen! A Magyar Élet Pártja megtisztította szervezetét mindazoktól, akik nem voltak százpercentben a föld- és más időszerű reformok barátai. Új embereket állított csatasorba, de olyanokat akiknek előéletük és közéleti szereplésük feltétlenül garancia arra, hogy a Sztranyavszky-féle palota forradalmak többé nem történhetnek meg a miniszterelnök háta mögött.

A Párt vezetősége és a vármege népszerű főispánjának bizalma „engem is besorozott” az új magyar élet reform-politikájának védő és építő csapatába.

Vállaltam a rendkívül megtisztelő munkára-szólítást, mert a haza és a magyar nép szolgálata elsőrendő kötelessége minden becsületes magyar embernek. De vállaltam azért is, mert évek óta járom Békésvárnegyét és annak minden községét. Láttam a lakosság határtalan bizalmát Imrédy Béla és Teleky Pál kormánya iránt, megismertem a vármege mezőgazdasági- és társadalmi helyzetét, tudom annak legfontosabb törekvéseit, láttam bajait és sok-sok jogos kívánságának eddig még nem teljesülé-

sét. Önbizalmam arra serkent, hogy polgártársaim hűséges támogatását erőm és képességeim teljes felhasználásával, a közérdek becsületes szolgálatával és önzetlen felkarolásával viszonzhatom.

Megértettem és átéreztem vitéz Ricsóy-Uhlarik Béla főispán úr hívását, hogy helyette és az ő szándéka szerint is jöjjelek el a gyomai kerület becsületes magyarjai közzé és az ő értékes támog-

gatásukkal vigyem itt is diadalra a Magyar Élet Pártjának dicsőséges utat jelölő, országépítést mutató zászlaját.

Tiszta szándék, odaadó munkakészség és magyar testvéri érzés vezet! Akik így gondolkoznak, álljanak mellém és segítsék diadalra a népi-politika becsületes, makulátlan zászlaját!

Az új magyar élet bátor és hűséges bajtársak testvéri felsorakozását sürgeti!

Az építő jobboldali irányzat nagy eredményeiről és a jövő terveiről beszélt Teleki Mihály gróf földművelésügyi miniszter

Kiskunhalas magyar népe vasárnap lelkes szeretettel és megható melegséggel köszöntötte gróf Teleki Mihály földművelésügyi minisztert, Máriássy Mihályt és vitéz Kolozsvary-Borcsa Mihályt a dél-pest megyei lista jelöltjeit, akik azért érkeztek a 70J esztendő kun városba, hogy ennek népe előtt kifejtsek a Magyar Élet Pártjának programját. Délután 11 órakor a városi színház termében kezdődött a nagy gyűlés. A színház terme szűknek bizonyult erre az alkalomra és az utcákon is több ezer főnyi tömeg gyűlt össze, hogy meghallgassa a jelöltek programbeszédét.

Teleki Mihály gróf:

Ma egy szintiszta párttal állunk itt...!

Zeisz Károly helyi MÉP-elnök megnyitóját után viharos tapsoktól kísérve emelkedett szólásra vitéz gróf Teleki Mihály földművelésügyi miniszter.

— Négy évvel ezelőtt — mondom — szintén mint jelölt álltam itt. Azóta nem változtam semmit, mert ma is annak a nacionalista jobboldali politikának exponense vagyok, amely azt hirdeti: magyarnak a magyar földet, magyarnak a magyar ipart és magyarnak a magyar kereskedelmet.

A Magyar Élet Pártjának jel-szavai mögött komoly eredmények és nagy tettek állanak. Voltak olyanok is a pártunkban, akik a régi liberális rendszernek a hívei voltak. Ezek, hála Istennek, kiléptek és ma egy szintiszta párttal állunk itt, amelynek minden tagját azonos világnézet tölti el. Olyan parlamentarizmust akarunk, amelyből ki van kapcsolva a személyeskedés, mert az eddigi parlamenti viszonyok között eredményes munkát nem lehet végezni. Egyetlen javaslatot, a zsidótörvényt rágtam öt hónapig a régi parlament. Ha ez az egyetlen javaslat öt hónapba került, akkor az én általam benyújtott földbirtokpolitikai javaslatnak még sokkal több idő kellett volna, hiszen ennek sokkal több ellenjele és ellensége van.

A kivétel fejlesztése

A földművelésügyi miniszter ezután ismertette azokat az eredményeket, amelyeket a Nemzeti Egység Pártja, illetőleg ennek jogutódja, a Magyar Élet Pártja Gömbös Gyula kormányralépése

óta a magyar nép érdekében elért. Bejelentette, hogy a római tárgyalások után Kunder Antal kereskedelmi miniszternek sikerült Olaszországgal megállapodást létesíteni, amely biztosítja, hogy már a közeljövőben nyolcezer darab szarvasmarhát helyezhessünk el az olasz piacon. Reméljük, hogy az 55.000 darabból álló régi kontingenst ebben az évben ismét átveszik az olaszok. A szarvasmarha- és sertésexportnál a kormány ugyanolyan rendszert kíván életbe léptetni, mint amilyen a lóexport terén eddig uralkodott. Beszélt ezután a kisiparosság és a középosztály problémáiról, majd pedig a jövőre vonatkozó terveit és célkitűzéseit ismertette.

Mit jelent a földreform

— Elsősorban szükség van arra — mondotta, — hogy a megkezdett földbirtokpolitikát folytassuk. A képviselőház elé benyújtott javaslatom, amelyet benyujtok az új Ház elé is, lehetővé teszi, hogy 1.500.000 hold föld jusson kisemberek kezére. Nálunk nem lehet 3.000.000 hold földet szétosztani, mert akkor minden 100 holdon felüli birtok szantoterületét el kellene venni. Ha ezt megtennénk, akkor a mezőgazdasági munkásság megélhetése nem volna biztosítva. Nagyarányú házhelyakciót kívánunk lebonyolítani, olcsó kölcsönökkel olyformán, hogy a házhoz jutó kisember a tulajdonjog fejében csak annyit fog törleszteni, mint az általa most fizetett lakbér. A differenciát az állam fogja vállalni. Meg akarom csinálni a mezőgazdaságot fejlesztő törvényt. A szakoktatás fejlesztését és öt éven belül ötven tőli gazdasági és tiz kertmunkásképző iskolát kívánok létesíteni.

Gondoskodni kívánok az agrárrolló szűkítéséről és nagymértékben fejleszteni akarom a szövetkezeti értékesítést, hogy ennek keretében a magyar gazdatársadalom fiatal beleszokjanak a kereskedelembe és később önállóak lehessenek.

Másfélórás hatalmas beszédét ezekkel a szavakkal fejezte be:

— Meggyőződésem, hogy egyedül a Magyar Élet Pártja tudja megvalósítani a szociális fajvédő Magyarországot. Ehhez kérem Kiskunhalas népének támogatását.

Percekig tartó leirhatatlanul lelkes és viharos ünneplés kísérte a földművelésügyi miniszter szavait.

Sorsdöntő napok

Régi vágyunk ime valóra vált. Títhosan, minden befolyástól mentesen szavaz a magyar választó-polgár.

Száz és százezer magyar tartja kezében a nemzeti élet rokkáját és szövi — a magyar jövőt, önmagának és gyermekeinek jövő sorsát.

Mert nem arról van szó, hogy egyszerűen leszavazunk Horváth Gézára vagy Kasnya Bélára, esetleg más jelöltre és azzal teljesítettük honpolgári legfontosabb kötelességünket.

Minden jelölt egy-egy politikai irányt, gyakran ellentétes célkitűzést jelent.

Mérlegelnie, latolgatnia kell tehát minden választónak, hogy melyik irányzat az, amely a nép és a közérdekét jobban és eredményesebben szolgálja?

Figyelnie kell arra, hogy melyik párt mit csinált a múltban, mit hozott a népnak, miben szolgált az ország javára?

A hűséges és szorgalmas bérest nemcsak megtartja, de meg is becsüli a gondos gazda. Viszont a lusta, hanyag, rest szolgát, aki a jószággal nem törődik és gazdáját hűségesen nem szolgálja, iparkodik „továbbadni” az okos gazda.

Az elmúlt négy esztendő nagy változásokat hozott hazánkra. Megnövekedtünk területben és lakosságban. A megélhetési viszonyok jelentősen javultak, a gazdasági élet könnyebb és elviselhetőbb lett.

1935. a nyomorúság, eladósodás és kétségbeesés delelője volt, — 1939 a jobb, biztatóbb új magyar élet ígérete és hajnala.

Ez nem jött magától! — Velünk volt a könyörülő Isten és elszánt, komoly neki-fogással új élet barázdát vont a magyar gazdasági élet kemény talajába — Gömbös Gyula — Darányi Kálmán — Imrédy Béla és Teleki Pál fegyelmezett, nyílt szemű politikai serege.

A többi pártok vagy kritizálva helyeselték, vagy gáncoskodtak, de mindenesetre távolról nézték a sok gyötrelmet, keserves megpróbáltatásokat és verejtékes neki-gyürközést jelentő új magyar életugarolást.

Ezt láttuk, ezt tapasztaltuk éveken át.

Józan eszű ember helyesen ítélhet és okosan határozhat!

Vitéz IMRÉDY BÉLÁNÁL

Május nyolcadikán délelőtt 12 órakor fogadta Endröd diszpolgára — a képviselőtestület határozatát átnyújtó küldöttséget.

Kalmár Imre bíró, Harsányi László főjegyző, Csernus Mihály apáplebános és dr. Tóth István ügyvéd jelentek meg új honfitársunk előtt. Csernus apát a következő szavakkal üdvözölte Imrédy Bélát.

„A Hármaskörös nagy alföldi falujának, Endröd község igaz magyar népének tiszteletteljes hódolatát, hűséges ragaszkodását és magyar együttérzését óhajtottuk nyilvánítani diszpolgárunkká történt egyhangú választásával Nagyméltóságodnak. Tizenötezer magyar szív szeretetvirágát fontuk füzérbe és nyújtjuk át azon nemes indokból, hogy némi enyhülést szerezzünk igaztalanul megbántott kiváló egyéniségének és lerójuk a föld népének háláját azon jóságos államférfi előtt, aki mint kormányfő először merte beledörögni a magyar közéletbe, hogy az osztálykiváltságok és ellentétek megszüntetésével a dolgozó, verejtékező, hivatását becsülettel szorgalommal betöltő magyar férfiakra, s a magyar földre kívánja alapozni nemzetépítő és átalakító reform-politikáját. Első polgárunkká választottuk, hogy példát mutasson Excellenciád önzetlen, odaadó életével, magyar fajszeregettel, hitvalló keresztény feltevéseivel, fáradhatatlan szorgalmával, mindig a köz és a nép javát szolgáló emberleletti tevékenységével községünk ma élő fiainak és jövő nemzedékének. Mély alázattal kérjük, hogy fogadja el szerény figyelmünk szeretetteljes megnyilatkozását és mielőbb szerencséltesse községünket magas megjelenésével a diszpolgári oklevél átvétele céljából.”

IMRÉDY BÉLA nyug. miniszterelnök meghatott szavakkal köszönte meg Endröd népének kedves figyelmét és testvéri ragaszkodását. „Annál inkább értékelem és megtisztelőnek tartom azt, mondotta, hogy Endröd község fiának fogadott, mert nem akkor tette, amikor hatalmon voltam és talán az érdeklődés látszatát kelthette volna, hanem akkor nyilvánították kitüntető szeretetüket és ragaszkodásukat, amikor a nap leáldozóban van. Figyelemmel kísértem Endröd község életét. Tudom, hogy nagyszerű fejlődésnek indult, anélkül, hogy pártfogójuk, vagy támogatójuk lett volna. Amikor most a község fiává fogadott, kötelességemnek érzem, hogy annak fejlődése, népének megsegítése érdekében minden erőmmel közremunkáljak. Nagyon köszönöm szives figyelmüket és kérem tolmácsolják a falu népének testvéri érzéseimet addig is, amíg időt tudok szakítani a község mielőbbi meglátogatására.”

A képviselőtestületi okirat átadása után Imrédy Béla hosszan elbeszélgetett a küldöttség tagjaival és melegen érdeklődött a nép kulturális és anyagi helyzetéről, s a tervbe vett újabb fejlesztési program lehetőségeiről. Valószínűleg pár héten belül eljön megnézni Endrödöt. Örömmel várjuk!

urat a mandátum elnyeréséhez.

HORVÁTH GÉZA jeöltünk évek óta jár közénk. Ismeri bajainkat, törekvéseinket és terveinket. Katonás, jellemes, komoly ember, aki tudja, hogy mire vállalkozik és érzi, hogy mi lesz a kötelessége.

Imrédy Béla kipróbált katonája és hűséges embere. Hiszünk és biztosan tudjuk, hogy minden erejével és tehetségével segítségére lesz Főispánunknak a kerület őt községét fejlesztő és támogató törekvésében.

Magyar testvérek! A községek minden ügye és célkitűzése a vármegyén megy keresztül. Hallgassunk tehát a vármegye vezérének szavára és szavazzunk főispánunk bizalmas munkatársára: HORVÁTH GÉZA szeretett jeöltünkrel!

Éljen a MAGYAR ÉLET PÁRTJA!

Éljen HORVÁTH GÉZA jeöltünk!

A MAGYAR ÉLET PÁRTJÁNAK hivatalos jeöltjei Békésvármegyében

GYULAI választó-kerület: Máthé Imre — a mezőgazdasági kamara országos igazgatója. GYOMAI választó-kerület: Horváth Géza nyug. ezredes. BÉKÉSI választó-kerület: Rózsa Gyula tanító. BÉKÉSCSABAI választó-kerület: Bencs Zoltán min. tanácsos. OROSHÁZI választó-kerület: dr. Torkos Béla ügyvéd, a frontharcosok elnöke. SZARVASI választó-kerület: vitéz Zerinváry Szilárd járásbíró.

VÁRMEGYEI LAJSTROMON JELÖLTEK:

1. Gróf TELEKY MIHÁLY földművelésügyi miniszter.
2. CSIZMADIA ANDRÁS volt képviselő, kispáza.

Dr. vitéz Ricsóy-Uhlarik Béla vármegyénk főispánja

nem vállalhatta — most — a gyomai kerület jelöltségét, s maga helyett HORVÁTH GÉZA nyug. ezredes ajánlotta a kerület pártvezetőseinek és polgárságának figyelmébe.

A kerület népe az első pillanatban nagy csalódást érzett amiatt, hogy nem szeretett főispánját választhatja követéül, de amikor a

Főispán ur sorba járta a kerület községeit és ígéretet tett, hogy s gyomai kerületet és

annak népét odaadó hűséggel fogja támogatni minden időben és HORVÁTH GÉZÁVAL együtt

annak minden jogos és méltányos kívánságát a lehetőség határáig megvalósítani törekszik,

a józan gondolkodásu és jövő érdekelt bölcsen mérlegelő választó polgárság

átérezte a főispáni ígéret jelentőségét és becsülettel odaállással segíti HORVÁTH GÉZA ezredes

A Katolikus Népszövetés és Temetkezési Segítőpénztára

utján mindenki könnyíthet az elhalálozás miatt jelentkező gondon, megnyugvást szerezhet magának és családjának.

Iratkozzék be tagul

Tagfelvétel és a díjak befizetése az Endröd-Gyomai Takarékpénztár Rt-nál Endrödön. Tag lehet minden 14—65 év közötti egyén.

Orvosi vizsgálat nincsen!

Legkisebb havidíj 50 f.

Népházi Szövetkezetben kitűnő friss árukat olcsón kap!

„Az Egyházmegyei Hatóság 1238-1934 sz. engedélyével.” Szerkesztésért és kiadásért felelős: WALTHIER GYÖRGY

Főmunkatárs: CSERNUS MIHÁLY Nyomatott Nádudvary Mihály „PETŐFI” könyvnyomdájában Gyomán.

IMRÉDY BÉLA NAGY BESZÉDE VÁCOTT

Vasárnap délelőtt ragyogó nap-sütésben tartotta meg Vácott a Magyar Élet Pártja zászlóbontását.

Pontosan tizenegy órakor érkezett Imrédy Béla autója a Kultúr-egyesület háza elé, melynek hatalmas nézőterét színültig megtöltötte a választó közönség.

A földreformot nem szabad úgy végrehajtani, hogyan kisebb legyen a kenyér

Elsősorban megköszönte azt a figyelmet, hogy a váciak őt kérték fel képviselőjelöltüknek, ebben a jóleső gesztusban annak a jelét látta, hogy

megértették politikai célkitűzéseit és mögéje álltak.

Ő a maga helyébe dr. Incze Antalt ajánlja, aki az Erdélyi havasok aljáról jött ide, hogy igaz magyar lélekkel dolgozzon.

— Jó magyar embert — mondta többek között Imrédy Béla —, ha voltak is közöttünk elvi ellentétek, vagy ha azok ma is fennállanak, — ellenségnek nem tekintek. Egy cél felé kell menetelnünk és nem kell mindent jobban tudnunk. Nem akarunk elszakadni a múlttól.

Tiszteljük a magyar hagyományokat, s ami jó benne, átvisszük a jövőre.

Nem kell félni az újításoktól, mert a magyar nép géniusza gondoskodik arról, hogy a nemzet mindig megtartsa a maga jellegét. Legelsősorban amire szükségünk van, az

a katonás szellem, amely egyben a harci készséget és az áldozatosságot jelenti.

— Európában olyan történelmi viharok dúlnak, hogy csak azok az országok boldogulnak majd, amelyeknek fiai áldozatosak és fegyelmizettek. A második, amire szüksége van a nemzetnek, az a társadalmi reform, amelynek lényege az, hogy

minden magyar embert, akárhol dolgozik, egyforma megbecsülés illet meg.

Egyetlen társadalmi rangadót ismerünk el; a hazának, a nemzetnek tett szolgálatot. Ha megtudjuk teremteni a népi egységet, akkor nincs hatalom, amely a magyarok életét a Kárpátok medencéjében kétségessé tudná tenni.

A közönség szünni nem akaró, tomboló éljenzése közben emelkedett szólásra Imrédy Béla. A nagy tapsorkánban alig tudott szóhoz jutni és beszédének egyes frappánsabb kitételeinél újból és újból felzúgott a tetszésnyilvánítás.

Nagyon szükségesnek tartja még a földreform átgondolt, de gyorsütemű megoldását.

HAJLÉKOT A NÉP FEJE FÖLÉ

Az 1920-ban megalkotott földreform nem elégitette ki teljes mértékben a hozzáfűzött várakozásokat s így ez a súlyos probléma a mai napig témája közéletünknek. Gróf Teleki Mihály földművelésügyi miniszter kidolgozta az erre vonatkozó törvényjavaslatot, amely a legközelebbi idők nagy feladatai közé tartozik.

Ebbe a nagy kérdésanyagba most nem mélyedünk bele, de foglalkoznunk kell a földbirtokpolitikai kérdések közül a házhelyakcióval, amelyet a földművelésügyi miniszter is bejelentett.

1920-ban a Ház egyetlen ülésén törvényerőre emelte azt a gondolatot, hogy házhelyet kell biztosítani a magyar nép legszegényebb elemeinek is.

Az elmúlt közel husz esztendő alatt csinos, cseréppel fedett házak utcásorai épültek a községekben, új otthonai a magyar családoknak, amelyekben gyermekek születtek, pihenést talál a munkában kifáradt, dolgozó nép és a pihenés óráiban az a gondolat tölti el őket, miként tudnának vagyonganban gyarapodni és fejlődni.

Az elmúlt husz esztendő tanulságai készíthették bizonyára gróf Teleki Mihály földművelésügyi minisztert arra, hogy a most készülő földbirtokpolitikai javaslat mellett ő is felkarolja azt a gondolatot, amely családi otthonokat létesít az arra rászorulóknak számára. Nem tudjuk eléggé helyeselni és támogatni az erre irányuló törekvést. Az ilyen gondolatok szolgálják valóban a népvédelmet. Az egymás mellé épülő családi otthonok, ezek a kis magyar várak alakítják ki a községet s teremtik meg azt a fogalmat, amit a haza jelent.

A magyar ember nagyon jól érzi, mit jelent ez a mondás: az én házam az én várom. Bármily kicsi is legyen ez a hajlék, bevehetetlen várat jelent, ha nemzetünk nagyjainak képei

De nem szabad úgy végrehajtani azokat, hogy még kisebb legyen a magyar kenyér.

— Munkát szerezni és adni, ez a Magyar Élet Pártjának gazdaságpolitikai célja. Annak a liberális érának vége van, amikor kiki a maga feje szerint dolgozott. Most kikerülhetetlenül szükséges a felsőbb irányítás és az állami vezetés. Mindezeknek pedig a közéleti tisztaság jegyében kell lefolyni.

Ezután rámutatott arra, hogy az elmúlt alig másfél esztendő alatt mi mindent teremtett meg az új élet jegyében elindult magyar kormányzás. Ez a rövid múlt ad biztosítékot a jövőre is.

függnek a falakon s a keresztény vallás hite és erkölce él a család lelkében.

A mély nemzeti érzés a magyar falusi házakban olyan várat kapott, amit lerombolni nem tudott se Trianon, se a bolsevizmus és nem fog lerombolni semmiféle olyan irányzat, amelyik az ezerosztendős magyar földből ki akarja vetni a keresztény s nemzeti gondolatot.

Dicsérjük a földművelésügyi miniszternek, gróf Teleki Mihálynak a gondolatát, amikor szemünk elé varázsolja a százszázéves új magyar népi házak hófehér falát, ezeket a szép piros cserepes, egészséges magyar

várakcskákat, amelyekből minél többnek, a lehető leggyorsabban kell felépülnie. Ha ez a gondolat nem marad csupán jószándéku törekvés, — mint ahogy az nem is maradhat — s munkába kezdenek az építő kezek, akkor már nemcsak beszélünk népvédelemről, nemcsak az első kapavágásoknál tartunk, hanem komoly bokkrétát fűztünk a népi gondolat és családvédelem építményének homlokzatára. Ha egészséges otthona lesz a nép minden gyermekének, akkor jöjjenek hát minél hamarabb a többi fajvédő s népi gondolatok s népünk szeretetének s a benne való bizakodás gondolatával adjuk oda a földet azoknak, akiknek többet jelent a barázdák runkaja, mint az anyagi erők egyszerű birtoklása, mert a magyar nép a földet nemcsak egyszerű telekkönyvi értéknek tekinti, hanem „édes anyaföldnek“ nevezi, imádatosan szereti, amelyből fakad az élet, ami boldogít s amiért rajongani úgy tud, mint semmiféle nép gyermeke a föld kerekén. De mindenekelőtt földet a nép minden fiának feje fölé. Egészséges, boldog otthonokat!

Ha továbbépitjük, újabb törvény alapján a százszázéves falusi ház utcásorait, helyes nemzetvédelmi, fajszerető népi politikát folytatunk, amelybe nyugodtan fektethetjük az ország pénzét, mert annak minden fillére a magyar népmilliók boldogabb életét szolgálja.

Magyar Testvér!

Emlékezzünk csak! A „Hármas-Körös“ ezt írta 1935. év március 15-én:

...„Amikor a kerület a kormány jelöltje mellé áll, saját sorsát, saját helyzetét és gazdasági talpraállását segíti elő.“

„A gyomai kerület a vármegye szélén van. Legkisebb és legelhanyagottabb része az egész vármegyének.“

Pár év óta a vármegye nagy fontosságú gazdasági utak (Métúr—Endröd—Kondoros) és más intézmények létesítésével s munkaalkalmak teremtésével a gyomai körzetet is jóindulatába vette és erőteljesen támogatta. Ezt a figyelmet és megbecsülést megtarthatjuk és fokozhatjuk akkor, ha a kerület népe a vármegye Főispánjának kivánságát teljesíti...“

Ezeket is olvashatjuk:

„Legyünk résen és ne üljünk fel mindenféle maszlagolásnak és szószátyárkodásnak!“

„Nekünk nem az kell, aki szép képeket rajzol és délibábokat fest éhező szemünk elé!“

Ettől üres marad a zseb és üres marad a gyomor is.

„Nekünk igazi segítség, komoly támogatás és megértő szeretet kell!“

Ezt is akkor írták:

„Választások idején sok könnyű gondolkodásu ember bedől ígéreteknek és hangzatos jelszavaknak!“

Amikor elmúlik a választás, keserűen látja, hogy nem segített magán, sőt még rosszabb lett a sorsa!

„Vigyázzunk testvérek! Falunk, járásunk sorsa és jövő fejlődése

hosszu időre most dől el!“
Gyoma és Kondoros többsége nem hallgatott szavainkra és intelmünkre!
Nem követte Endröd józan többségét!

Kérünk választ polgártársainktól, hogy mit értünk el ellenzéki képviselő választásával? — Kérünk választ, hogy amiket négy év óta elértünk és alkottunk, volt-e benne egy parányi része is a kerület képviselőjének? — Ha nem, akkor minek az ilyen képviselő? —

Ha egyszer gödörbe estünk, legalább ismét ne essünk bele, mert lábunk vagy nyakunk törhet. — Az ország halad, a mi vidékünk ne kullogjon hátul utolsónak!

Kondorostanyai. —